

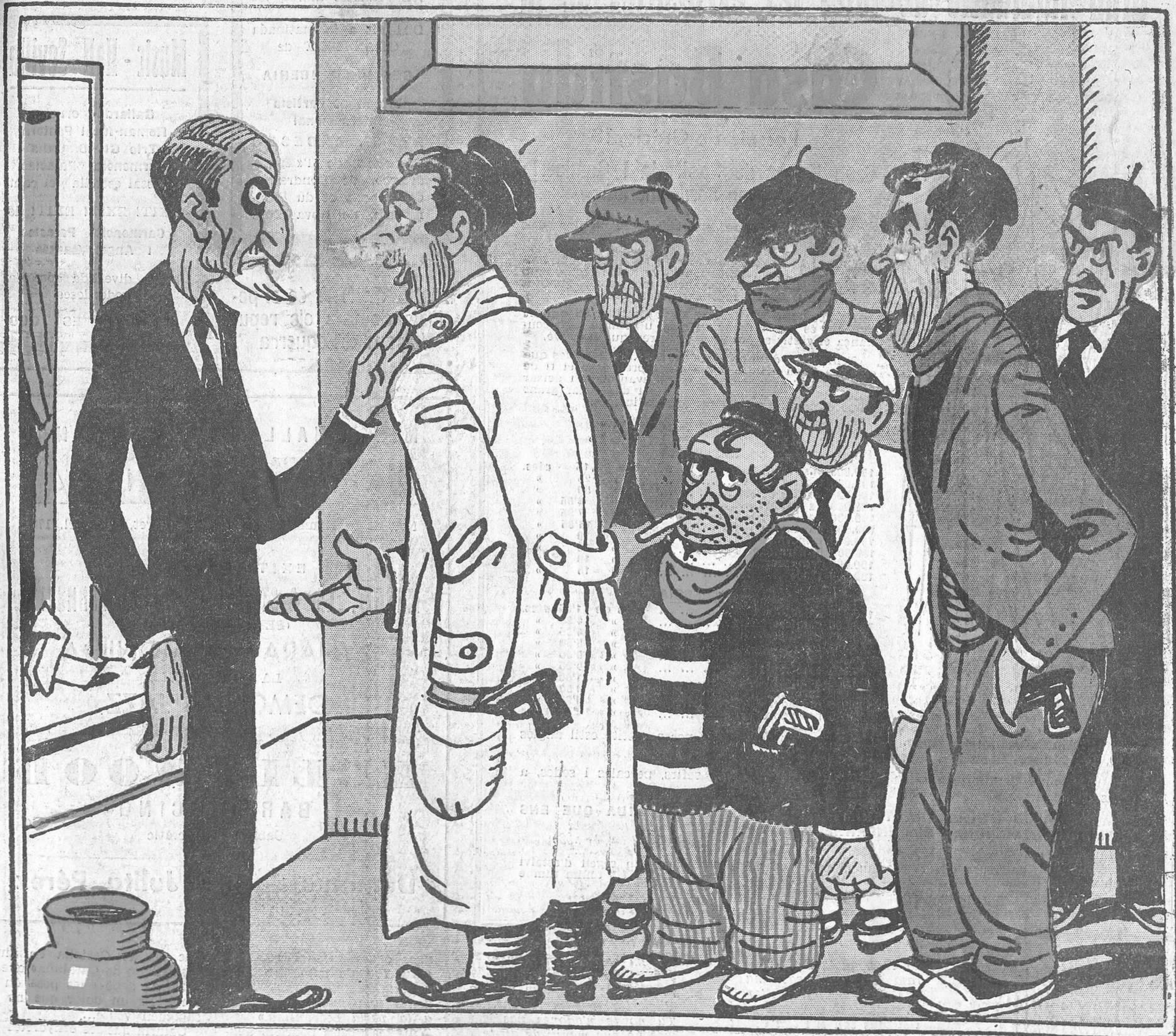

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXV - Batallada 3376

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 6 d'abril del 1934

—Senyor Cambó. Venim a adherir-nos a la seva campanya. Decididament, l'ordre públic a mans de l'Esquerra no pot anar...

LA CUINA A GAS INDISPENSABLE A TOTA CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:
APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, núm. 20

Gran liquidació de totes les existències de la

Casa Bastida

Passeig de Gràcia, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria sistema nord-americà

Entre els trenta maniquins dels aparadors de la CASA BASTIDA, els més grans i més ben assortits en vestits d'home de tot Barcelona, veureu reflectida la veritable moda, amb major elegància, més bona qualitat i la més exagerada barator.

Es necessari conèixer la Casa Bastida, en aquest moment és l'únic Basar on cada u compra amb confiança el vestit al seu gust i al preu que li convé.

Tenim més d'un milió de pessetes d'existències que ens proposem vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per tal d'efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

Als preus següents:

SASTRERIA		
100.000 vestits	des de 15	ptes.
100.000 vestits llana	» 25	»
100.000 vestits estam	» 50	»
100.000 pantalons	» 4'95	»
100.000 pantalons paten	» 7'95	»
100.000 pantalons llana	» 11'95	»
100.000 impermeables	» 10	»
100.000 impermeables ploma	» 15	»
100.000 trinxeres	» 10	»
100.000 txecs	» 15	»
CAMISERIA		
100.000 calcotets	des de 1'95	ptes.
100.000 camises	» 4'95	»
100.000 pijames	» 4'95	»
100.000 colls	» 0'50	»
100.000 mitjons	» 0'50	»
100.000 camisetes cotó	» 0'95	»
100.000 camisetes seda	» 1'50	»
100.000 corbates	» 0'50	»
100.000 mocadors	» 0'25	»
100.000 mocadors seda	» 0'50	»

Secció de Sastreria a mida. — Gran assortit de gèneres per a vestits estil anglès a 60, 75 i 95 pessetes els més superiors.

Secció de Camiseria a mida. — Grans existències en sèfirs, percales i sedes, a preus baratíssims.

EN CASOS D'URGÈNCIA TENIM UNA SECCIÓ ULTRARÀPIDA QUE ENS PERMET CONFECCIONAR ELS ENCARRECS EN 4 HORES.

Entre els diferents regals, obsequiem per cada 50 cèntims amb un segell d'estalvi popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi; aquests segells els tenim també a la venda exclusivament per als nostres clients.

Les nenes "bien" que parlen castellà

En un diari republicà de Girona hem llegit uns versets, dedicats a una «niña bien». D'eil copiem unes quantes estrofes.

Diuen així:

«Quan parles en català

de ta boqueta divina
raja una veu argentina
que dona goig d'escolltar.
El català et cau tan bé
i el dius tan fi i tan llimat,
que jo l'escolto encantat
com un cant que del cel ve.
Però tu amb el tarannà
de voler-te distingir,
creient-te que ja més fi,
vinga parlar castellà.

No em cap a l'enteniment
com parlant en castellà,
ja ja tants anys, com més va
el parles més malament.
Tu no te n'adones pas,
mes no puc meny; de dir-te
que dona gust de sentir-te
de tan malament que ho fas.
Tu i tes germanes plegades
quan en castellà parieu,
totes juntes pareixeu

unes oques enfadades.
I tu, tossuda assassina,
a cada castellanada,
dones una punyalada
a la parla cervantina.»

Aquestes ratlles podríem aplicar-les a moltes nenes catalanes que no han sabut desfer-se de la cursileria de parlar castellà, amb menyspreu de la seva llengua. Parlen un castellà de nas

que els de Castella en diuen «castellano de Cataluña» que fa riure de debò i les posa en ridícul. És un dolor que no ho sàpiguen veure...

Caldría que les senyorettes catalanes es despreguessin d'aquesta mania. Encara que siguin filles d'un diputat de la Lliga!

STAMBUL - DANCING

Estil gran Casino
Av. Francesc Layret, 106

D'11 nit a la matinada
GRAN EXIT de

GERMANES IBERIA

Triomf de l'artista
Internacional

ETHEL ALDESON

Procedent de l'«Hippódrome», de Londres, i de «Liberty et du Paramount», de Nova York

LA HUMANITAT és el periòdic de tots els republicans d'Esquerra

Music - Hall Sevilla

Gallardo-Morucha
Roman-Ideal Pastora
Trio Gil-C. Dalia
Carmencita Palacios
colossal estrella del cant

EXIT! EXIT! EXIT! de
Carmencita Palacios
i Angel Garasa

en la divertida comèdia
vodevilesca

UN NOVIÓ ES POCO

LA HUMANITAT és el periòdic de tots els republicans d'Esquerra

MUSIC-HALL INTERNACIONAL

POMPEIA

Nou de la Rambla, 103 i Av. F. Layret, 52 - Tel. 17033

EXIT-EXIT-EXIT

MARGIT, LA AUSTRIACA - BALLET MANHATTAN

(SET SENYORETES)

ZYNARAY ET MONIELA

LA FORMIDABLE

DEMONS'S JAZZ

HOLLYWOOD

BAR-DANCING

Cabaret aristocràtic

Demon's Jazz - Julita Pérez

LA CAMPANA DE GRACIA

Setmanari dels esquerristes catalans

Redacció i Administració: R. Universitat, 25, entl. - Tel. 22122

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Ciutat	1'80 pessetes trimestre
Península	2'10 » »
Estranger	3'75 » »

La situació política espanyola cada dia és menys tranquil·litzadora. Per una part veiem amb dolor com perdura la manca de govern republicà, tan necessari en aquest període constructiu del règim. Veiem com un govern minoritari es val d'aquest caràcter per a actuar de la manera menys adient a les necessitats del país. El fet d'ésser govern minoritari permet al que presideix el senyor Lerroux desafiar totes les situacions desairades amb un estoïcisme envejable, amb una indiferència absoluta, resignant-se per endavant a actuar de joguina de les dretes, que li fan la gràcia de deixar-lo viure. No cal dir que tot aquest seguit de circumstàncies fa que la tasca republicana d'un govern de la República sigui molt minsa, en el cas que no resulti francament antirepublicana, com dissortadament succeeix d'un quant temps ençà.

A nosaltres no ens espanten les situacions difícils, mentre estiguin ben definides. El perill cara a cara, franc, no ha d'esporguir els lluitadors. El que ens esperen són les situacions ambigües, les mitges tintes, els que ara en diem «centres», que no tenen altra missió que difondre les intencions, afavorir l'acomodatisme i decantar-se sempre cap al costat de les dretes. Un govern de dreta republicana, de dreta autènticament republicana, sense mixtificacions ni ambigüitats, no ens faria cap por, per molt allunyat que estigués dels nostres desigs i del nostre ideal. Un republicanisme sincer esborraria molts errors i permetria una necessària bel·ligerància. Però no és, per dissort, aquest el cas que es registra ara a Espanya, i que nosaltres, els catalans, hem de mirar amb el màxim interès, ja que les nostres llibertats van força lligades amb la consolidació de la República. El govern que avui regeix els destins d'Espanya és una caricatura de govern. Esclau d'un Parlament que no respon a les necessitats del país, que no representa el voler del poble, actua de cara a les forces que en aquest priven i que són el seu sosteniment. No cal dir que actuant d'aquesta manera els interessos de la República no queden gaire ben servits, ja que avui a la Cambra espanyola són majoria els elements antirepublicans o bé republicans sospitosos.

El generós intent d'unir les forces autènticament republicanes d'esquerra, per tal d'acabar amb aquest equivoc que tants danys causa, és mereixedor de tots els elogis i de totes les simpaties. Cal desitjar que davant la imperiosa necessitat de reconquistar la República, la unió total es faci, deixant de banda personalismes i petits interessos. Cal fer aquesta unió si no es vol lliura el règim definitivament als enemics. I no dubtem que els generosos propòsits dels Azaña, Casares Quiroga i Domingo reeixiran per al bé d'Espanya.

Si segueix la situació actual, el nostre pessimisme augmentaria. Manada la República per un anomenat centre, que no és altra cosa que una dreta mancada de gallardia, de mica en mica les lleis anul·ladores de la tasca magnífica de les Constituents en mala hora dissoltes, anirien desfent l'eficàcia de la revolució, i el que s'ha iniciat amb lleis com la d'havers de la clerecia i la restauració de la pena de mort, es convertiria, per a vergonya nostra, en una legislació netament reaccionària.

El panorama no és gens tranquil·litzador. Confiem que el patriotisme dels polítics d'esquerra sabrà desfer la tasca hipòcrita dels enemics del règim. Volem lluitar amb enemics que donin la cara, i no com ara amb adversaris que s'amaguen darrera un trist govern minoritari...

—Ja ho veu, senyor Quim. Ara al Sometent només hi podran figurar republicans i autonomistes.

—Això equival a dir que als de la Lliga no ens hi volen...

NUMEROS

Si prediquessin amb l'exemple...

Tres-cents diputats han opinat que la clerecia ha d'ésser mantinguda per la República. Si aquests ministres i diputats donessin les seves dietes anuals per a socórrer la clerecia i el manteniment de l'església catòlica, donarien a aquest fi la quantitat de vuit milions i mig de pessetes. Sinó vegeu la relació dels diputats i ministres que votaren la subvenció.

300 diputats a mil pessetes el mes, l'any 4.600.000 pessetes.
11 ministres a 30.000 pessetes el mes, l'any 3.960.000 pessetes.
En total: 8.560.000 pessetes.
I la República no es perjudicaria.
Però, ca!

TRETS DE PISTOLA

El misteri de St. Llorenç del Munt

Voleu saber com les gasten els feixistes? Escolteu això que ens diuen:

«D'un temps a aquesta part es pot dir que no passa cap festa que per a la tranquilla i bella muntanya de Sant Llorenç del Munt no es senti un constant ferrabastall de troteig de pistoles.

Hom anava preguntant d'ací i d'allà què significava aquest soroll de trets de pistola que es sentia esclatar per tots els indrets de la muntanya. Hi havia els carlins? Hi havia la Fai? Era l'anarquista de Terrassa que a les ordres del Sr. Cambó esblanava les seves armes per a fer la revolució? Era la guàrdia civil que feia pràctiques de tir?

Fins aquí arribava la nostra inquietud i tafaneria per tal de saber què eren tants trets de pistola cada festa. Ningú no ens sabia donar cap classe d'anecdotes. Preguntàvem i més preguntàvem a tothom, al Ramon de la Mola, al masover de can Poble, al pastor de can Robert, a uns carboners de dalt els Obits.

Mai no havíem sabut la veritat; només soroll de trets i més trets, com si hi hagués entaulada una guerra civil a la muntanya. Això fins diumenge, que l'atzar ens portà a satisfer la nostra curiositat.

Ens trobem al capdamunt de la canal del Pi Tort, i tot d'una sentim pam! pam!, una detonació darrera l'altra.

Allarguem el pas, i al cap de poca estona observem que a l'indret conegut per Les Corts, una vintena de joves i algunes damiselles, vestides la majoria

Contes del Sr. Rector

Diàleg de l'antigor entre uns feligresos i un rector.
Feligresos. — Voldriem un rosari cantat, quant costarà?
Rector. — Això depèn, que el volen amb un ventre o amb diferents ventres? (Estupefacció dels feligresos, que és la primera vegada que senten parlar de rosaris amb ventre).

Rector. — Veig que no m'entenen. M'explicaré. Hi ha rosaris que només es diu una vegada (cantant) «del vostre sant ventre... Jesús». Aquests són els rosaris d'un sol ventre. En canvi, n'hi ha d'altres, que es diu (cantant) del vostre... sant ventre... sant ventre... sant ventre... Jesús». Els d'un sol ventre valen dos duros. En els de més, hi ha un duro d'augment per cada ventre.

Els feligresos. — Bé, doncs miri, ens en fa un de mig ventre...

Un vaixell carregat de passatgers feia via cap a Amèrica, quan el va sorprendre una tempesta furiosa. El capità cridà un mariner i li digué:

—Que s'agenollin tots els passatgers i implorin a Déu la nostra salvació.

Així va fer-se i al cap de poca estona començà a minvar la tempesta. El capità, des del seu lloc de comandament, va observar que un dels passatgers romania de peu. Va cridar-lo i va dir-li:

—Per què no us heu agenollat com els altres?
—Perquè sóc jueu i la meua religió m'ho impedeix...
—En aquest cas, feu alguna cosa de la vostra religió que pugui afavorir-nos...
—Està bé. Passaré la safata...

Davant d'un cort de porcs que feia un tuf tan pestilent que no era possible romandre-hi a prop sense caure en basca, un pagès, un soldat i un frare apostaren a qui hi entraria i s'hi estaria més estona dintre.

El pagès, home de pocs escrúpols, hi entrà. Al cap de pocs minuts en sortí groc i descompost...

—No s'hi pot estar. Quina pudor!
El soldat, que se n'havia vist de tota mena, va estar-s'hi cinc minuts. En sortí mig malalt...

—Es horrorós! Em creia caure en basca!
S'hi ficà el frare. Al cap de deu minuts el porc i la truja en sortiren esperats...

na vegada enllestits de dinar, seguirem el curs de la nostra excursió. Però en trobar-nos a l'indret de la collada del Cavall Bernat, observarem a terra tot de regalims de sang.

Se'ls havia disparat alguna pistola? Havia pres mal algú? Potser algú que havia fet abús de la beguda tingué la pensada de fer alguna ximpleria? Reprenguerem el camí de Santa Agnès; al cap de pocs passos trobem abandonat, mig esquinçat, un drap blanc, en forma de bandera, on hi havia calcat amb pintura negra la creu gammada, símbol del feixisme; pocs metres més avall, al mig del camí, tres motxilles, un cistell i uns quants atuellis d'excursionista. Tot això es trobava completament abandonat. Què havia passat? Tornem a repetir-ho: ho ignorem encara a hores d'ara.

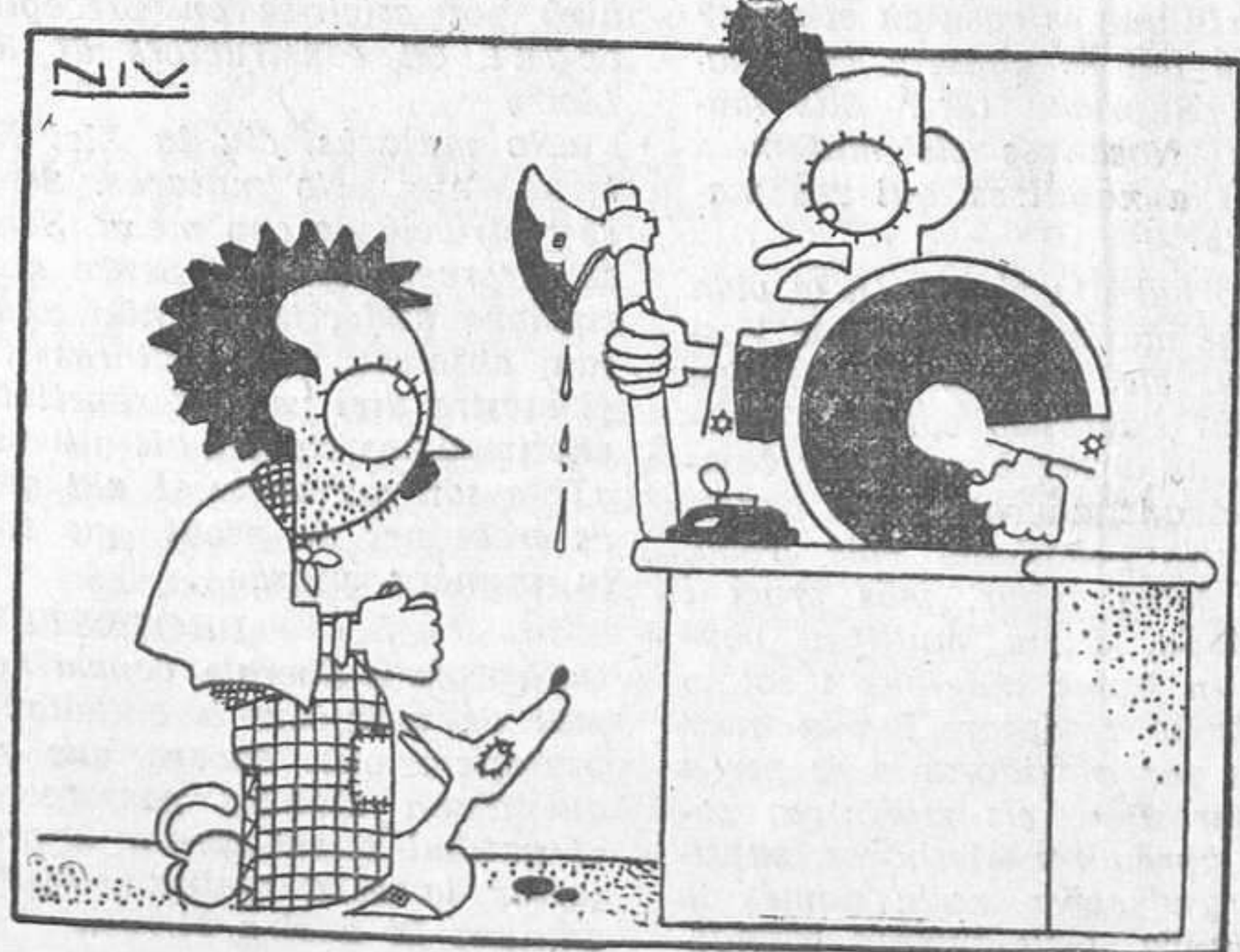
Durant aquests dies hem fet preguntes a l'un i a l'altre i ningú no sap res del que va passar diumenge passat a la muntanya de Sant Llorenç del Munt.

Per acabar, l'única cosa que volem fer és recomanar als excursionistes que visiten la muntanya de Sant Llorenç del Munt que es proveixin d'una cuirassa de ferro, puix que amb l'afecció que hi ha cada festa a fer pràctiques de tir per elements tèrbols, podrien prendre mal algun dia.

Així les gasten els feixistes!

Diu Robert Mantova:

«En aquells països on no existeix la pena de mort es dona el cas paradoxal que la criminalitat és molt menor i no existeixen crims que estiguin revestits de la feroçitat dels que es cometen en els països que, dient-se catòlics, marquen a un dels preceptes divins»

—I per què se us ha ocorregut emprar una dextral per a cometre el crim?

—Perquè sóc feixista. A Alemanya ho fan així.

LA POR CONSERVADORA

Algunes consideracions sobre la vergonyosa pena de mort

HA ESTAT RESTABLERTA LA PENA CAPITAL

Un acord absurd d'un govern joguina de les dretes fara possible que el patibul torni a aixecar-se a casa nostra. Un acord fill de la por conservadora, que no creu en la justícia, que no veu altre mitjà que la mort per a venjar els greuges.

Ja no es té confiança en l'aplicació severa de la justícia. Ja no n'hi ha prou amb el càstig que la llei imposa. Volen la venjança immediata, exemplar, segons ells...

Es de doldre que un govern hagi fet aquesta trista concessió a l'esverament de les fuerzas vivas.

L'ESGLÉSIA, PARTIDARIA DE LA PENA DE MORT

Per a l'Església, la pena de mort és l'únic mitjà per a lliurar-se d'enemics.

Sant Tomàs, en la «Summa», assegura «que Déu tramet a la societat el dret a matar, i que és lícit imposar-lo per a la salut del cos social, tal com és lícit tallar un membre podrit per a la salut del cos humà».

Inconseqüents en aquests principis tan poc caritatius, ara els catòlics paleseu la seva joia pel restabliment vergonyós de l'odiosa pena.

El Correo Catalan s'expressava dies passats així: «Déu, que és la caritat mateixa, no va menysprear d'ordenar al seu poble escollit l'ús de la pena capital».

I, a Madrid, El Debate i El Siglo Futuro no amaguen la seva satisfacció.

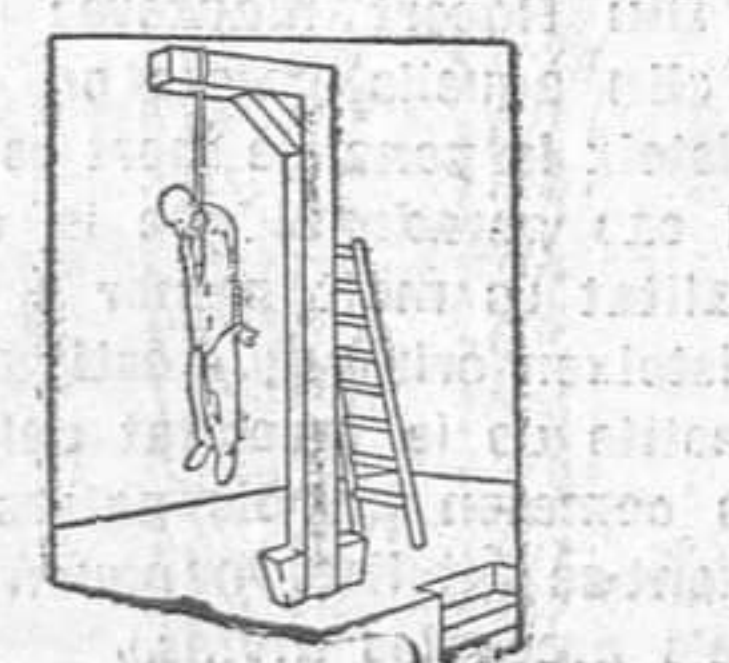
Es comprèn que l'Església sigui partidària de la pena de mort, glorificada per la Inquisició vergonyosa. Crist no ho era, i ja sabem a bastament que no té res a veure l'Església dominadora amb les doctrines de Crist. Aquest perdonava. L'Església cremava els enemics. I ara, davant la possibilitat que la força s'atzequi novament a casa nostra, se n'alegra i llença les campanes al vol.

El Déu de l'amor no és el seu déu...

CAMPANYES ABOLICIONISTES A ESPANYA

Però la mateixa iniquitat del fet ha mogut en tots els temps moviments d'opinió contra la pena de mort. Escoto escrivi: «Déu va dir no mataràs, i aquest precepte plana damunt tots els homes, malgrat sien prínceps».

En la segona meitat del segle XVIII, va sorgir el marqués de Beccaria, el qual criticà durament la pena capital i va despertar el dubte en milers de persones fins aleshores partidàries de la mort als còdis.

La tasca de Beccaria va ésser molt fecunda. El nombre d'abolicionistes va créixer extraordinàriament, i dos prínceps, Josep II d'Àustria, i Leopold de Toscana, impressionats vivament per l'apòstol, aboliren la darrera pena en llurs territoris.

Però aquests magnats no tingueren gaires imitadors i la pena de mort ha seguit, fins ara, imperant en tots els còdis, cruel, inhumana...

La democràcia espanyola — i al seu davant la catalana — sempre ha estat contrària a la pena de mort.

En l'any 1871 va iniciar-se una ferma campanya abolicionista. A Barcelona es celebrà un grandíssim acte públic, i sovintejaren, en altres llocs, les manifestacions quan l'estat de persecució de les idees liberals ho permetien. En aquesta campanya prengueren part, molt activament, Pi i Margall, Garrido, Cala, Sunyer i Capdevila, Figueras, Lozano, Muñoz, Rodríguez Solís, Calderon, Barcia, Blanc i Estévez.

Amb data del 72, tenim a la vista un opuscle contra la pena de mort, del qual copiem aquests paràgrafs:

«Es absurd que la societat hagi d'emprar, contra l'individu, els mateixos procediments que l'individu utilitza contra la societat.»

«La moral pura rebutja tota efusió de sang com un crim.»

«Si és cert que l'home té quelcom de diví, cap mà sacrilega no pot destruir-lo...»

«La pena de mort no castiga el qui la sofreix: castiga els seus familiars...»

«Tot pecat pot ésser perdonat. Tot crim pot tenir excusa.»

«Es la culpa castigant el culpable.»

«Existeix un crim. Es fa que n'existeixin dos.»

«La mort violenta i a sang freda és un crim. La llei no pot ni deu ésser criminal.»

«Si el pare ha mort al patibul, el fill ja no pot ésser bo...»

«Per als homes virtuoses la mort és un bé. Per als criminals és un remei insensat, ja que impedeix l'esmena.»

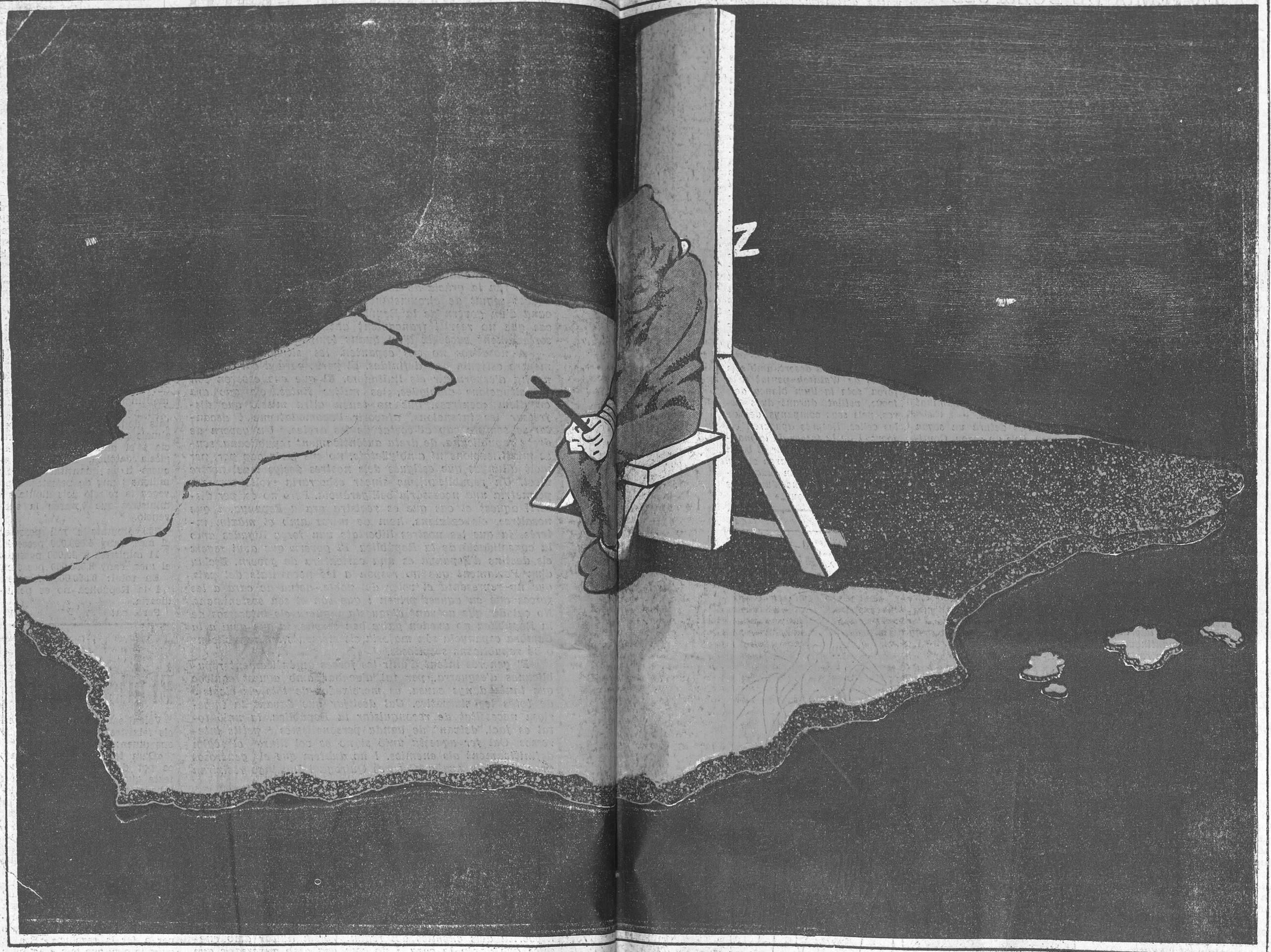
La important enquesta obrerta per Heraldo de Madrid en la primavera del 1929 va dir clarament que la majoria de la intel·lectualitat era abolicionista. I, ja abans, del 1910 al 1914, s'havia fet arreu de la Península una intensa campanya contra la pena de mort i es celebraren centenars de mitjings i manifestacions.

El nou règim d'Espanya — bo i generós — va abolir la pena infamant. Ara, uns governants que es diuen republicans volen restablir-la resuscitant aquell vell i desacreditat tòpic de l'exemplaritat. Cal oposar-s'hi amb totes les forces. Amb un ènergic i just compliment de la llei, sense indults extemporanis i amnisties pertorbadores n'hi ha prou per a abastar l'exemplaritat cobejada. Severitat i justícia. Heus ací el procediment.

Deixem per als assassins la tasca odiosa de matar.

UN FORMIDABLE ALLEGAT

El doctor Santiago Argüello va fer, el 1931, al Senat de Nicaragua, un al·legat contra la pena de mort que va tenir resonància mundial.

Novament l'ombra fatídica del patibul es projecta damunt la nostra terra... Als anys de República, aquest és el present que ens fa un govern que es diu republicà...

Copiem-ne uns quants paràgrafs: «Ells, els assassins, poden, a vegades, tenir dejalliments de temença o de misericòrdia, i deixar la presa i perdonar la vida; però vosaltres, pares de la Pàtria, no podeu perdonar, perquè, com és possible que perdoni aquell que va a ferir sota l'advocacia de Déu, aquell que va a matar en el nom august de la Llei? Vosaltres reu- presenteu aquesta llei, serviu la justícia i no correu cap risc. Per això sou inexcusables.» «Què preteneu fer? Matar. Què va fer aquell infelic al qual proclamau assassí? Això mateix: matar. Aleshores... Com voleu que no facin els assassins la mateixa cosa que ja la llei?» «Vosaltres dieu: Matem en nom de la Llei. Quina Llei és

aquesta que es basa en el crim? Quina llei és aquesta que viola la Suprema Llei? Ells maten. Nosaltres els matem a ells. I a nosaltres, qui ens matarà?» «Tornarà la víctima a la vida perquè mateu el victimari? Vosaltres, els que us horroritzeu davant l'agressió contra l'innocent, us deueu horroritzar també davant aquesta altra agressió més calculada, més cruel i refinada, d'una multitud contra un home indefens i sol...» «Aneu a matar. Per a què? O és per a millorar o és per a venjar. Però els morts no poden aprendre. Aleshores, suprimiu un factor, resta només la venjança. I us sembla evangèlic, oh fills de Jesucrist? I això ho creieu just, oh representants de la justícia? I creieu que

això pot erigir-se en precepte legal, oh constructors de la Llei?» «No mataràs, diu la Llei Eterna. Així: No mataràs. Sense restriccions de cap mena. Sense reserves mentals. Sense distincions dialèctiques. Així, diuen, absolut... no mataràs. I el mestre diví us està repetint: «Estimeu-vos els uns als altres.» «Tots sou germans.» I «El que es trobi net de pecat, que tiri la primera pedra...»

PROTESTEM

Si. Com a liberals, com a homes de cor, com a ciutadans, protestem que, encara que sigui d'una manera passatgera, el patibul pugui tornar a projectar la seva ombra sinistra damunt la nostra terra... Aquesta regressió dolorosa no tindrà cap eficàcia. I ens avergonyirà davant el món.

FRATRICIDI LEGAL. Coma "justícia" humana als delinqüents

Espanya, s'ajusticia a poc a poc i en les contraccions dels seus membres palesa els sofriments que experimenta. Fa una vintena d'anys a Lleida va ésser donat garrot a dos condemnats. L'espectacle va ésser horrorós. L'eina tràgica no anava bé o bé el botxi no era prou destre. El fet és que un dels reus triga a morir més de cinc minuts i l'altre — una dona! — també bona estona. Tothom en sortí horroritzat. A la presó de Barcelona fo-

ren ajusticiats, quan la dictadura, dos cíclics complicats en un intent d'assaltament a la caserna de les Drassanes. Un d'ells, el més jove, arribà a la cadira tràgica desfet, gairebé mort. L'altre, seré, en asseure-s'hi, va escopir a la cara del botxi. Aquest, en donar la volta a la palanca, s'hi entretingué una bona estona, com a venjança, fins que el director de la presó, indignat — el senyor Ochaita — l'increpà. «El capiu, lectors, l'honor d'aquell moment?»

La mort, pel procediment del garrot és per asfíxia. Però hi ha homes de ciència que sostenen que tots els agarrats tornarien a viure si se'ls fes la respiració artificial. Es a dir: que no són cadàvers eix que s'enterran procedents del patibul. Són éssers que podrien tornar a la vida. Voleu més horror?

La mateixa cosa pot dir-se de la forca. Són a centenars els casos que, per mitjà de la respiració artificial, han estat tornats a la vida suicides que empararen la corda per a realitzar el seu desesperat gest. No sabem que això s'hagi intentat amb cap penjat per manament de la justícia...

CRUELtat

Les darreres hores d'un condemnat a mort

«Has pensat mai, ciutadà, en l'horror sobrehumà de les vint-i-quatre darreres hores d'un condemnat a mort? ¿Has capít tota la tragèdia d'aquestes hores, llargues com una eternitat i cinsens, per ésser les que clouen una vida, curta, terriblement curta? Cap un refinament major de la revanxa de la societat? L'acte cruel, inhumà, de suprimir una vida no és en si tan monstruos com els seus sàdics preparatius. Ei reu, assabentat fredament que li és arribada l'hora, es sent l'objecte d'una curiositat morbosa, que flota en l'ambient que l'envolta, que el fa estremir. La seva cell és visitada per persones atretes per insana curiositat. La religió lluita per apuntar-se un èxit confiant en el seu anihilament moral i el fa acompanyar per sacerdots, aministres que anuncien la tragèdia inevitable. I a les presons on encara el condemna es veu forçat a romandre tot un dia en la iniqua capella, l'horror encara és més gran. Una taula tosca, unes cadires, un altar portàtil i parets cobertes de draps negres. Dos ciris grocs il·luminant el Crist, que en aquell ambient simbolitza el déu de la venjança. I per la finestra barrada arriben les campanades que amb el seu so metàl·lic van anunciant el temps que queda de vida... Existeix el costum — ironia absurda — de concedir als que van a morir la seva darrera voluntat. Gairebé tots demanen begudes alcohòliques o tabac, com si volguessin esborrar de llur pensament la idea obsessionant. Pocs són els que demanen menjar... El cèlebre capellà Merina, que va intentar assassinar la reina Isabel II, abans de morir va demanar una botella de conyac, que es va beure sencera, i en sis hores va fumar-se vuitanta-sis cigarretes. Aquestes dades pinten amb eloqüència un dolorós estat d'ànim... El capità Sánchez, autor d'un crim que va emocionar Espanya, va passar-se la darrera nit passejant amb el cap aotat. Quan el jutge va preguntar-li quina era la seva darrera voluntat, va aixecar el cap i se'l mirà fit a fit. Li semblà estranya paraula: que a un home que va a morir li preguntin que desitja. El jutge senà aquella mirada i compregué que el que aquell home volia era viure. Un dels crims que desesperaren major sensació va ésser l'anomenat «de l'apress d'Andalusia». La sentència va ésser inexorable per als seus autors, uns degenerats que pagaren amb la vida la seva malifec. La darrera nit va ésser una de les més tràgiques que la criminologia recorda. Navarrete va ésser el més feble del tres. A les quatre de la matinada, quan les esperances de l'indult s'esvaniren, va demanar, amb veu dèbil, que li permetessin donar-se una injecció de morfina. Com que li fou denegada la petició, va caure en un abatiment profund. Fou necessari ajudar-lo a caminar fins al patibul. En veure el garrot, va caure sense sentits. El sentaren a la cadira fatal, i on, als pocs segons, era retirat un cadàver. Sacco i Vanzetti passaren la seva darrera nit sense dir un sol mot. Miraren la mort cara a cara, com a cosa inevitable. Però als seus rostres extenuats, després d'una nit horrible, tothom pogué llegir el sofriment pregona... Aquesta és la justícia dels homes...»

mal ferit, es revolca, pesant sang... Aleshores un oficial, pistola en mà, li engegà el tret de gràcia... La humanitat no pot quedar satisfeta per més que sembla quedar-hi la justícia.

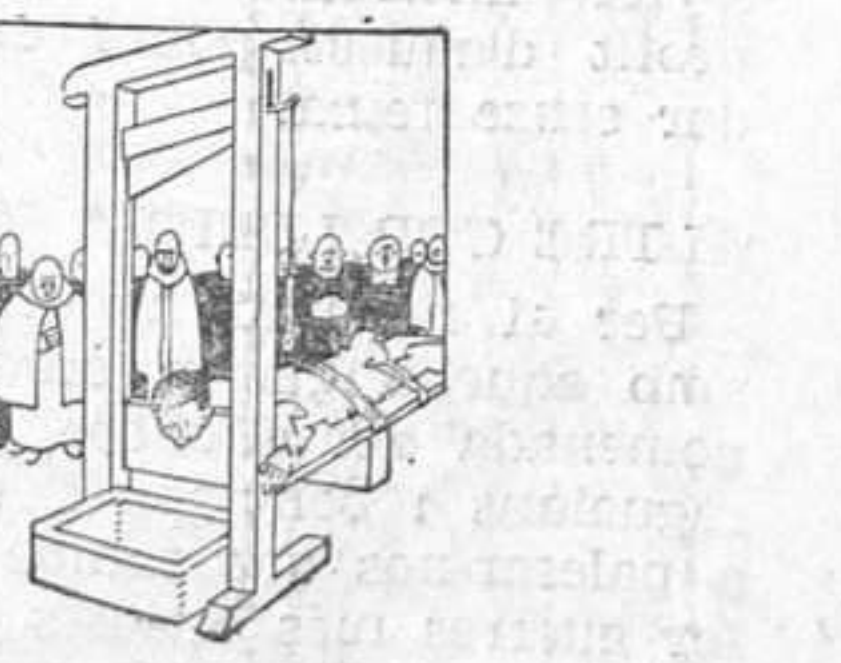
Ja hem dit que als Estats Units és emprada la cadira elèctrica, aparell que hom creia que donaria bons resultats. Però la pràctica ha palesat que l'electrocució és un dels mitjans més terribles de morir. Ja s'està pensant en la manera de substituir-la.

Està demostrat que els caps dels guillotinat vivien encara uns quants minuts després d'haver estat separats del cos. Han estat fets experiments que semblen palesar que, en ells, la raó no s'extingeix sobtadament. Heu pensat, ciutadans, en l'horror d'aquest darrer procediment?

Es possible que la justícia vulgui tornar a exercir el repugnant ministeri de matar?

Per tal de substituir la cadira elèctrica han estat ideats diferents procediments. El que té més partidaris és la injecció d'una dosi d'àcid prússic, que es podria donar el mateix reu...

El refinament d'aquest procediment és digne de l'infern del Dant. Horrorós és, també, el mètode

A LA TERRA DE DOLLFUSS

La mort de Koloma Wallisch

(FRAGMENTS)

«El procés durà molt temps. El president del Tribunal, que era un home decent, permeté Wallisch que pronunciés un bell discurs en pròpia defensa. Però a les set de la tarda, Dollfuss cridà al telèfon des del seu despatx de Viena. Parlà personalment amb el president i li demanà per què no havia estat pronunciada la sentència encara. A dos quarts de deu de la nit el canceller nan i el seu govern podien donar-se per satisfets: Koloman Wallisch havia estat condemnat a mort. Prohibí al seu advocat d'apel·lar al president de la República per a demanar-li l'indult; però el susdit defensor, el doctor Wagner, complí amb el seu deure i telefonà a Viena.

Mentrestant hom havia aixecat la forca; al pati de l'Holzshof foren instal·lats, a més, potents focus per tal que l'escena estigués ben il·luminada; i a les deu de la nit entraven al pati 60 soldats, alts oficials de l'exèrcit i de la policia i testimonis civils. Els presos socialistes, tancats a les cel·les veïnes, presenciaven i seguien amb angouxa tots aquests preparatius.

Els feixistes demanaren a Wallisch, a la seva cella, quins eren els seus darrers desigs. Digué que necessitava parlar amb la seva companya Paula, ja que al cap dels anys de vida i lluita comuna estaven tan enamorats l'un de l'altre com el dia del seu casament. Quan ella entrà a la cella i vege els policies els cridà: «Assassins!» Però Wallisch intentà asserenar-la. Després arribà un germà d'ella i tampoc no pogué amagar les llàgrimes. Sols Wallisch es mantingué serè. No plorà. Al contrari: demanà, rient, que li portessin els periòdics per tal de veure totes les mentides que deien sobre ell. I aleshores, ell, que no havia begut vi en la seva vida, en demanà un vas i uns pastissos.

Passaren les tres hores i Paula plorava i sanglotava sense

del pròxim Orient per a l'esplai de milionaris snobs i de dames imaginatives.

Mustafà Kemal és l'únic dictador al qual deurà el seu país una obra positiva. A la seva tenacitat s'ha operat, a la República Otomana, el miracle d'una transformació que començà amb les barbes i els turbans i acabà amb les consciències. Les dones turques avui no tan sols mostren la cara, sinó les cames i tot.

Però això és poc. On radica l'eficàcia del kemalisme —com la del leninisme— és en la guerra a mort a la ignorància i en la difusió, a grans dosis, de la cultura. Tot el contrari del que faria un dictador que es digués Gil Robles, posem per cas.

CONTE PUBLICITARI

El gran poeta Lamartine arribà a vell sense un sou. Per tal de refer-se una mica, començà d'anunciar per les cantonades les seves «converses literàries» fins no deixar un recó de París sense el corresponent «affiche».

Un amic va dir que allò era massa. Que a un talent com el de Lamartine no li esqueia una publicitat tan sorollosa.

Què hi farem! —digué el poeta— Si fins Déu Nostre Senyor necessita la publicitat. Què són les campanes, sinó un anunci força més sorollos que els que jo enganxo?

SCARAMOUCHE

—Ara sí que veurem miracles, Pona.
—Per què, Ton?
—No veus que han fet tants sants nous? Amb la competència l'article va a més bon preu.

Mitja figa, mig raïm

EL VAIXELL FANTASMA

Un títol així correspon a una òpera de Wagner, és a dir, alemanya. També és alemany el vaixell «Optimist», que acaba de sortir de Rotterdam, amb destinació a l'Àfrica. La seva missió és desconeguda; però és conegut el seu carregament. Armes, municions, filferro de pues, bombes, etc., etc. Material docent, en una paraula.

També se sap que viatgen a l'«Optimist» deu nazis del morro fort i que els capitaneja un tal Schaefer, aventurer de tipus «gangster», que va ésser home de confiança dels famosos germans Manesmann, sembradors dels germens que més tard produïren el Barranc del Llop...

Tot plegat vol dir que aviat hi haurà sang al Marroc. De moment l'ofensiva anirà contra França. Però cal no oblidar que encara tenim, prop del vesper, molts fills de mares espanyoles i catalanes.

EL POBRET GUILLEM II

Fins avui era del domini públic que aquell beneit sinistre, tocat del deliri de grandeses, que fou promotor, amb altres, de l'horrible guerra mundial, figurava entre els homes més rics del món. Revoltava una mica pensar que el causant de tantes víctimes i tantes misèries nadés en l'abundor.

Però Déu té un bastó. Hores d'ara, el darrer Hoenzollern exoronat ha esdevingut pobre. La depreciació de la lliura i la prohibició que surtin divises d'Alemanya l'han reduït —diuen— a la pobresa.

No estaria per demés que tots els mutilats de la guerra —«gueules cassades», cecs, mancos, coixos— i tots els orfes, i totes les vídues que ha ajudat a fer, iniciessin una capta a profit d'aquest pobre emperador sense feina.

ALTRE COP LETICIA

Per si no n'hi hagués prou amb aquella guerra crònica anomenada del «Chaco», on paraguaians i bolivians s'esforcen a palesar-nos que també saben fer guerres més serioses que aquella de «Los sobrinos del ca-

pitàn Grant», ara sembla que el Perú i Colòmbia demanen un torn per a pujar al «ring». Es disputen, altre cop, el territori de Leticia. Aquest nom és el mateix que el d'una germana de Bonaparte —el guerrer per antonomàsia— i potser duu mala estruga. Per què no proven de rebatejar la comarca que es disputen?

ELS PARASITS

Llegim a la premsa que el dia 1 d'abril ha començat a regir el conveni internacional per a la supressió dels parasits.

El cor ens ha fet un salt. Assistirem de debò a un extermini de reis, de grans rendistes, de cardenals, d'aristòcrates, de diplomàtics, de banquers, de fabricants d'armes, de curials, d'empresaris de joc, de traficants de blanques, de polítics camaleònics, de «pollos pera» i d'«enchufistas»?

Decepció! No es tracta d'això. La disposició es refereix als modestos parasits que dificulten les emissions de ràdio. Cert que, de vegades, són molestos. Però, a fi de comptes, són els més inofensius. Els altres, els altres, caldria extirpar.

LA NOVA TURQUIA

Turquia, avui, és una cosa seriosa. Ha deixat de constituir una mena de «Venta Eritaña»

—Jo sóc partidari de les dretes. Tot ho voldria de dreta. Un Parlament de dreta, un Ajuntament de dreta, una policia de dreta...

—Sí, vaja... i l'esquena dreta.

poder contenir-se. El metge de la presó portà cloroform en un mocador i el donà a Wallisch, el qual l'aplicà al rostre de la seva companya fins que s'adormí. Aleshores l'allità a la màrrega de palla de la seva cella.

Wallisch demanà que li deixessin veure tres amics de Bruck que havien lluitat al seu costat, i que també foren empresonats. Quan entraren els cigués: «Arribarà el dia pel qual hem combatut». I afegí: «Després de la meua mort ja no penjaran a ningú més». I quan, finalment, arribà per telèfon la resposta de Viena denegant l'indult, digué: «Ja ho sabia».

El botxi Spitzer anà a cercar-lo a la seva cella. Hom demanà a Wallisch si volia parlar amb un sacerdot; però el rebutjà, tot rient. Lligat com estava el portaren, obligant-lo a caminar a salts, gairebé, fins el Holzshof, on s'alçava el patíbul, il·luminat pels focus en la nit.

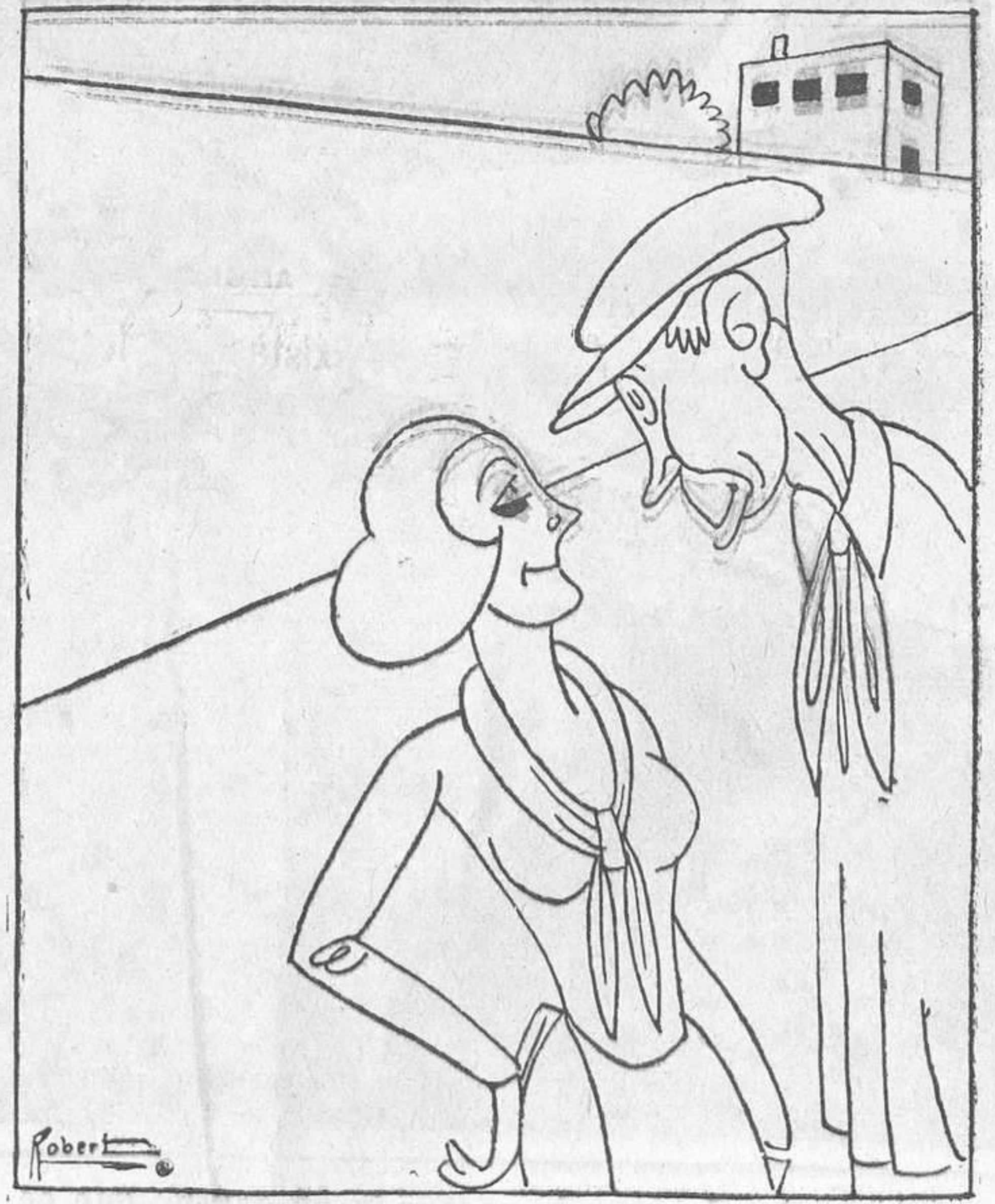
Wallisch es deturà un segon en veure'l. Sols un segon. Continuà el seu camí; passà per davant de les cel·les on els presos comunistes s'agajaven als barrots de les finestres per tal de veure'l passar per darrera vega-

da. I diuen que passà amb el mateix gest ferm, resolt, somrient, que tenia quan entrava en un miting. Pujà al patíbul i es quedà recolzant l'esquena contra el pal.

Spitzer, el botxi, pujà els graons, posats els guants blancs i el barret negre. Lligà la corda del travesser a la forca i al coll de Wallisch. Aleshores Wallisch cridà fortament: «Visca el Socialisme!» Visca la Llibertat... La darrera síl·laba del mot «llibertat» s'ojejà en la seva gola. Spitzer, des de dalt, apretava la corda, mentre els dos ajudants saltaven sobre els muscles del reu i feien pressió per tal d'ojejar-lo. L'estrangulació fou lenta. A poc a poc acabà la darrera lluita. Wallisch trigà dotze minuts a morir...

La sentència havia estat a-complida. Soldats, jutges, policies, testimonis, sortiren de l'Holzshof. Però quan desfilaven sota les finestres de les cel·les, uns presos socialistes els cridaren: «Assassins!» Els policies es precipitaren a les cel·les per a cercar els que havien cridat; però ningú no els denuncià.

El pati quedà desert, amb sols el cos de Wallisch penjat a la forca, sota la llum blanca dels focus, vetllat, durant dues neres, pels seus companys, des de les cel·les. Després apagaren els focus. I en la foscor de la matinada tornaren a entrar el botxi i sis soldats. Despenjaren el cos, l'embotellaren en un sudari negre i el ficaren dins d'un cotxe que marxà tot seguit.

—Aquest govern diu que ens donarà treball...
—Encara més?

SI NO FOS AIXÍ!

Ens trobem en una República laica...

La gosadia dels clericals no té límit. Equival, en magnitud, a la bonhomia dels republicans.

Al tercer any d'una República laica els clericals actuen d'una manera tan descarada a favor de tot allò que el nou règim, carregat de bona fe, volia destruir, que al pas que anem aviat les coses estaran molt pitjor que quan el Borbó era a Madrid.

Que per què diem això? És a la capital de la República s'ha constituït una entitat que porta les inicials A. T. A. R. que vol dir «Associació de Fa-

milies i Associació de Religiosos».

Aquesta entitat, que maneja els diners a cabassos, té per única finalitat la defensa dels interessos «materiais i morals» de les ordes i les congregacions religioses, i és presidida pel diputat senyor Casanueva.

Segons el mateix senyor Casanueva ha manifestat, la nova entitat representa els interessos de 2.572 cases de religiosos d'Espanya. I estem en ple règim laic, segons sembla...

Ha afegit el senyor Casanueva que solament per a inscripcions legals al Ministeri de Justícia s'han incoat 4.600 expedients...

Insistim que ens trobem en una República laica. Si no fos així!...

Cartes de fora

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat atterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà jacció, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

CASTELLO D'EMPURIES

Comentari a un enterrament civil

Divendres de la setmana passada va tenir lloc a Castelló un enterrament civil que volem fer públic, no perquè ve a augmentar la llista dels que d'ençà de la República es celebren en aquesta vila, sinó perquè fou una palesa demostració de la desastrosa actuació que porten els que, enlloc de ministres de Déu i pastors d'ànimes, haurien de dir-se enverinadors dels esperits senzills.

El difunt era un home entrat en anys, seriós, bon treballador i excellent cap de casa. A part d'això era de profundes conviccions religioses; a casa seva es resava el rosari cada dia; assistia cada diumenge a l'ofici parroquial; subvencionava el culte y clero de la vila amb una quantitat mensual, i durant molts anys havia ocupat càrrecs en la junta directiva del Sindicat Agrícola d'aquesta vila, conegut pel centre dels capellans, el qual ara està directament a les seves mans. Era, en fi, un perfecte practicant catòlic i un amic de la clerecia, com també ho era la seva família.

Què li passaria? Què veuria i sabria referent a l'actuació de la clerecia castellonina, que feu trontollar la seva fe primitiva i que finalment l'obligués a sortir de la seva influència i girar per complet l'esquena a l'Església catòlica i a les seves pràctiques.

No podem ni volem entrar en el sagrat de les consciències ni en les intimitats familiars. El fet és que d'uns mesos ençà havia romput tota relació amb l'Església catòlica i els seus ministres; i que, sentint-se greument malalt, però conservant encara la claredat del seu judici, d'acord amb la seva família, va prendre totes les mesures per tal que el seu enterrament fos civil i que «aquells ocells no s'aprofitessin ni d'un cèntim seu». Aquestes eren les seves darreres paraules.

Són molts, a Castelló, els que saben i no protesten de les coses i cosetes que passen entre alguns capellans i més encara entre ells i les seves feligreses més «convençudes». S'ha donat ja diferents vegades el cas que fins pels combregars i enterraments catòlics les famílies han posat el «veto» perquè hi assistís algun capellà dels que més assenyala l'opinió pública castellonina. Fins ara, però, ha estat tan clara l'actitud i tan públic el blasme rebut per cents capellans de Castelló que divendres fou enterrat civilment Farriol Sala, i assistiren a l'enterrament més de 500 persones.

CARDEDEU

Una necessitat

Un dels pocs pobles que no tenen format un Centre d'Esquerra és el poble de Cardedeu. Per la política local lliura contra la delegació de la Lliga un centre, «Els tres pins», que podríem denominar anti-Lliga, puix que aplega els que es diuen republicans amb els tossuts tradicionalistes. Per la política general supleix la manca d'una associació d'Esquerra la dele-

gació de la Unió de Rabassaires, amb tanta bona voluntat i encert que en les últimes eleccions legislatives, anant contra «Els tres pins» i la Lliga, varen aconseguir una votació magnífica.

Doncs bé, quan sembla que el Sindicat Agrícola hauria d'assumir la representació del nostre partit, els que no tenen altre ideal que la política local, han sabut moure's tan bé a Barcelona que aconseguiren poder fer la proposta de jutge municipal. Sembla que el proposat per un dels primers jutjats de la Catalunya autònoma hauria d'ésser un ferm republicà, però això no serà possible al nostre poble, puix que la societat «Els tres pins» ho ha fet a favor del senyor Pere Cervera, pupí de talla, president que fou de la U. P., regidor de la dictadura durant quatre anys i perseguidor constant del catalanisme.

La proposta d'aquest senyor de tants mereixements haurà permès al poble de veure que no pot refiar-se dels nostres capdavanters, i igualment com feren els nostres pàgines, els elements esquerristes, disposats a tallar de rel aquestes anomalies, hauran comprès la necessitat d'un Centre d'Esquerra.—«El borrego».

ANGLES

Els feixistes anglesencs

Ja en temps oportú, i des d'aquestes mateixes pàgines, obertes sempre als defensors de la República, donàvem compte del naixement de les joventuts feixistes cavernàries, hipòcritament amagades sota el títol de feijocistes. Avui podem donar la bona nova a tots els anglesencs que el nostre molt avorrit vicari, iniciador, fundador i principal propagador d'aquesta pesta, ha aconseguit reunir sota la creu de Santiago —que no és la del Crist que ells crucifixaren— tots els joves anglesencs més ignorants, més orgullosos, i els fills dels explotadors dels obrers. Aquesta colla de joves, que no arriben a vint, tan cultes i ben educats (no cal més que veure com rebaixen la nostra llengua amb paraules pròpies de trinxeraires) han començat a organitzar grans vetllades teatrals a les quals, segons ens diuen, assisteix un públic selecte (quatre beates avorrides del món) que aplaudeix amb entusiasme, els tan cèlèbres putxinellis. També els nostres valents feixistes pensen sortir algun dia d'aquests a remullar una bandera brodada per les pròpies monges i cridar visques al crist rei (el crist obrer no el coneixen) i aixecar el braç enlaire i marcar el pas de l'oca, que, segons notícies, l'han après de països tan avançats com Alemanya i Itàlia. Però no saben que el poble, i amb ell els joves d'Esquerra Republicana, que aquests sí que són majoria, si surt al carrer, els expulsarà a cops d'escombra, com s'escombra una casa bruta que fa pudor, i els faran baixar el braç i tapar la boca, perquè a Catalunya, i també a Anglès, els monàrquics, els explotadors, foren expulsats el 14 d'abril, i si hem de tornar-hi potser que ho farem amb menys miraments i contemplacions que no ho fé-

—La meva mare? No vol saber res de mi.
—Per què t'has dedicat a aquesta vida?
—No. Perquè només li envio vint duros al mes.

rem llavors. Que ho tinguin present els senyorets feixistes (aquest senyoret ensotanat que s'ha cregut que a Anglès ha de fer anar tots els joves marcant el pas de l'oca, al so dels crits de «som germans!») Que pensi que algun dia no li fem mercar un altre pas, que li convindria molt, el «pas doble torero», al so de «con la música a otra parte». I que potser ho farem. — *El fill del Poble.*

VILASSAR DE DALT

Crit d'alerta, senyor Selves

Reunits una gran majoria de joves d'aquesta població, acordaren adreçar-se a l'Ajuntament en demanda de la plaça de la República per a celebrar-hi les festes de la Festa Major. Però hom els negà el permís al·legant que ja havia estat sol·licitat el permís per uns administradors, als quals els fou concedit el permís abans que es reunís la comissió corresponent de l'Ajuntament. Naturalment, la minoria d'Esquerra en protesta enèrgicament, però l'alcalde, sots-cap de l'ensotanat, que al cap i a la fi és el protagonista dels administradors, contestà rotundament que eren inútils les protestes. Davant d'això, els ànims s'han excitats de tal manera que potser no tindria res de particular que abans de la festa major hom arribés a una batalla sagnant, tot per culpa de l'alcalde, o sots-cap de l'ensotanat. Abans que s'arribi a això, senyor Selves, no podria fer una visita a aquesta població per tal d'informar-se de les actes consistorials aprovades últimament i escoltar les veus dels partits polítics i del poble en general? Jo, com a home d'ordre i per experiència d'altres temps, li prego amb la mà posada al cor que s'informi per qui cregui més convenient de l'atropellament que hom realitza des que ha pres possessió aquesta majoria lliguera i carcunda del nostre Ajuntament. — R. C.

LA SETMANA SANTA

Coses d'una República laica

Llegim: «Tothom sap que es va instaurar una República laica... Doncs bé, ara resulta que per mitjà de decret del Govern central es comminà tots els directores de centres docents que suspenguessin les classes tot el que durà la «setmana santa». Res; set dies de festa per a celebrar les absurdes processons de la susdita «setmana».

I això és una República laica? En temps de la monarquia,

règim oprobios, més adequat per a aquestes coses, les escoles suspensien llurs classes dos dies: el dijous i el divendres de l'al·ludida setmana.

Tot això que passés a la resta d'Espanya, on impera la política reaccionària, m'ho explicaria. Però, a Catalunya? De què ens serveix l'autonomia si hem de seguir ballant al so que toquen a Madrid? Que no veu el Govern autonòmic el perill imminent que representen per a les tendres consciències dels infants aquestes festes religioses?»

Caldrà recabar llibertats d'acció que ens són, sobretot en matèria d'ensenyament, molt necessàries.

LECTURES EDIFICANTS

Els Sants també fan el sord!

En aquestes diades de Setmana Santa s'imposen les lectures edificants. Per això, d'acord amb la nostra consciència, no podem menys que recomanar la lectura del quasi Beat Angel Trèmols, virtuos baró que ha arribat a ésser tan amic de la Cort Celestial que es permet parlar dels sants amb tanta franquesa que hom no s'explica com ho fa per a ésser-ne tan amic, malgrat la seva vida exemplar i pública.

Així, en un article titulat «Sant Josep» —el sant més estimat— diu, sense eufemismes de cap mena:

«Tothom té el seu sant preferit, al qual hom demana el que cadascú necessita, però si aquest sant fa el sord, el seu devot, deixant-lo momentàniament de banda, posa el seu esguard al sant dels sants, a Sant Josep.»

Així ens plau, beatíssim Trèmols! Fora classes i jerarquies.

Safates curulles de diners sota la imatge d'un Crist profanat taparen l'expedient de la «setmana santa». Esglésies i més esglésies. Vanitat i més vanitat. Les famílies dels «senyors» encopetats i emmantellats provocaren en ple carrer l'obrer famolenc llançat a l'atur forçós. La plata del moneder caigué a l'una i a l'altra safata clerical. La imatge profanada i inhumana restarà insensible voltada de fanatismes i privilegis...

A fora, en la realitat de la vida del carrer, el Crist de carn es revelarà novament i lluitarà per a reivindicar la humanitat.

LA HUMANITAT és el periòdic de tots els republicans d'Esquerra

Sense cap intenció...

—A mi, els millors arguments, deia un conegut autor, se m'ocorren mentre dormo...

—Però el mal és —li respongué Camps Margarit— que quan et despertes no recordes el que has somniat...

Al Poliorama han estrenat una comèdia en la qual la dama jove es passa bona estona lloant el físic, l'elegància, la postura, del seu promès. I quan el públic desitja conèixer aquest Adonis barrejat de Blummel, surt en Samsó.

No hi ha dret.

I a propòsit del Poliorama. Us heu fixat que l'únic actor que val la pena de la companyia és l'Amorós, procedent del teatre català?

Al camerino de la Irene es parlava de l'amor conjugal a Amèrica...

—Jo he vist, deia un minyó de la companyia, en una casa d'un matrimoni, posar a taula una ampolla de whisky i un sífo. Entre el matrimoni s'ho acabaren tot...

—Bé, sí... —replicà en Soldevila— Ell es beu el whisky i ella el sífo.

Si Poal Aragall hagués situat l'acció de la seva obra en el 1909 hauria pogut titular-la «La setmana tràgica».

I hauria estat igual.

El dijous de la setmana passada a la redacció de *El Mati* tenien la bandera a mig pal.

—Que s'ha mort algú? —preguntà un periodista, per telèfon.

—Nostre Senyor —respongué una veu ofesa.

—Ah! No sabem que estigués malalt!

Un reneç de sagristia i l'aparell és penjat violentament.

Recollit al Jutjat: —I quina raó allega vostè per a separar-se de la seva esposa?

—Que té uns pretensions impossibles. Figuri's que vol que visquem junts.

Un bon senyor vol separar-se de la seva dona.

—Quan vaig anar a fer-li un petó feia una fortor de tabac!

—Però és que el molesta que la seva dona fumi?

—No; però és que ella no fuma pas...

EMPORDANESA

I que en són de xerraires!

A «La Veü de l'Empordà» trobem un saborós article titulat: «Una visió folklòrica del laïcisme».

Després de dir-ne quatre de freqües, en una prosa espessa, a un d'aquests homenots que es diuen laics, se li acara i li diu:

«Això m'admira, que vos pretengueu no ésser de cap secta: i si no teniu inconvenient que sia públic allò que per a mi no és cap secret, i be em consta, em direu, si els vostres tractes amb tal i amb tal altra... —ací uns noms concrets i ben coneguts de molts dels allí presents — no mostren clarament que vos en gran part, i pràcticament, serieu un perfecte musulmà, encara que el vostre talent no iguali el d'un visir?»

Després de llegir això al diari dels clergues, sols cal dir-los: I que en són de xerraires, les vostres majordones!

— Am, això de la Missió treballem massa...
— I no és aquesta la nostra «missió»!

REPICS

A ca la Lliga hi ha maror. I no ens estranyaria que, un dia d'aquests, algun dels conspiciuos fes sentir la seva veu de protesta.

Hom diu si l'Abadal, sentint-se jove, ajuda la rebel·lió... Ja feia bé aquella vella...

Seguim sense haver pogut llegir una sola intervenció d'en Pelliscena a les Corts de la República. Quan espera per a debutar?

O és que s'hi fixa?

El Borbo està aquests dies fent el mec per la Costa Brava, on els turistes d'agència el troten de «reis» a cada instant. A l'home això sembla que el satisfà. A nosaltres, també.

I si aquest tractament li fos donat cap allà la Polinèsia, millor que millor.

Hom ha parlat d'un aristòcrata català que ell solet ha exportat d'Espanya més de dos-cents mil duros.

Aquest senyoràs volia enredar el seu barber en les manobres de contraban, sense mirar que podia arruinar-lo.

Es molt generosa, la noblesa!

La Veu segueix llançant insidies a cada pas. Ara aquella vaixela d'or que es va empecar el comte del Montseny li ha servit per a llançar unes fantasies verinoses «sabent que no era cert el que insinuava».

A La Veu demanar-li certes coses és perdre el temps.

Els haberes es veu que estan de moda.

Primer s'haurà de parlar extensament dels haberes del clero.

I després caldrà parlar dels haberes del botxi.

Per a tothom n'hi ha d'haver!

El jesuïta Laburu, que a Madrid talla el bacallà des de la trona, ha anunciat que vindrà a Barcelona a fer una tanda d'exercicis espirituals.

Una pensada... Per què no el contracta l'empresari del Romea?

Seria un negociet, oi?

Tothom parla de la mateixa cosa:

«— Què me'n diu, d'aquell veredicte absolutori del Tribunal d'Urgència?»

I la gent, comentant, comentant, en treu conseqüències... De les quals serà qüestió de parlar amb més calma...

A la nostra ciutat ha mort, no fa molts dies, el general de brigada de la guàrdia civil Narcís Portas, que tant es distingí com a victimari dels turments a Montjuïc en ocasió del procés que porta el nom del fatidic castell.

Portas, Marzo i Botas foren els instruments vils d'una societat adient a un règim...

La mort ens fa callar. Però no oblidar...

Don Jovito torna a fer parlar a la gent. La seva fòbia catalana no descansa i el mou a fer-nos la santíssima així que l'ocasió se li presenta.

Don Jovito representa tot un sistema, contra el qual Catalunya ja s'ha pronunciat...

El Govern ha acordat el restabliment de la pena de mort. El Debate, periòdic catòlic, apostòlic i romà se'n congratula. I diu, joiós: Justo, ejemplar y necesario. I d'aquella caritat cristiana, què?

La Federació Patronal Madrilenya anuncia el locaut per al dia 7.

Tot sigui per la pacificació dels esperits.

El senyor Estadella, bo, gràcies.

Royo Villanova s'espera pel fet que els catalans vulguem veure redactada en català la guia telefònica...

I torna a parlar d'allò de l'idioma oficial de la República... Es veu que amb aquest senyor no hi ha res a fer...

Ha tornat la Pastora Imperio.

Ha tornat la Nitta Jò.

Han tornat el Gallo i en Belmonte.

Han tornat l'Alba, en Chaprieteta, en Melquiades...

Vols-t'hi jugar que s'ha parat el rellotge del temps?

El govern nazi ha confiscat els béns del savi professor Einstein i de quaranta-dos altres savis exiliats d'Alemanya...

Els perjudicats hi han perdut, és cert. Però qui hi ha perdut més és Alemanya.

Ja no ve d'un...

Ara, a Roma, ens han fet un altre sant: el salessià Dom Bosco...

Aquest sembla que era una bona persona... Menys mal...

— Voldria un llibre per a la senyoreta de divuit anys...
— No me'n queda cap, senyora. Ahir la policia me'ls va recollir tots...

No podia fallar. Hom ho veia venir. Estava escrit. Adrià Gual ha començat a escriure a El Matí...

Es allò de la fuerza del sino...

La Lliga, per mitjà dels seus diaris, no solament silencia els èxits de la policia de la Generalitat, sinó que els saboteja tant com pot.

Ho comprenem. Això de fer-ho millor que el Sometent d'en Bertran i Musitu i d'en Lasarte és intolerable!

Una pregunta: S'ha celebrat a Barcelona la Santa Missió. Aquesta ha costat un grapat de mils duros...

¿Voleu dir-nos quin benefici n'han tret les classes necessitades?

Sí, ja ho sabem que som uns heretges...

Diu El Debate que al congrés que A. P. celebrarà a l'Escorial els dies 20, 21 i 22 d'aquest mes assistiran negres de Fernando Poó, amb les seves típiques maringas...

Nosaltres, d'aquests negres, potser ens escamariem...

I si la festa acaba en allò que se'n diu una merienda de negros?

A València, la vaga de la llum i la força ha adquirit proporcions alarmants.

A Barcelona, el seny i l'energia de les autoritats feren que el conflicte es solucionés dins un ambient d'ordre i respecte...

La Veu no ha volgut fer aquesta comparació... Ho comprenem.

Ara no manca qui insinua que Primo de Rivera, a París, no va morir de mort natural...

I fins hi ha qui diu que el polític francès Malvy sap alguna cosa d'això...

Es veu que hi ha qui té interès a distreure's una mica...

Tenim tan poca feina!

Hem llegit a El Correo Catalán:

«Mentre existeixi un liberal hi haurà un carlí.»

Aquesta gent es fan moltes il·lusions. Quan no es parli de carlins ni de cosa que s'hi assembli, el món n'estarà ple, de liberals.

Els lectors de La Veu tenen un gargamelló molt ample.

Cada dia s'empassen, com a plat fort, allò de «la dictadura de l'Esquerra...»

Pobra gent!

El número de LA CAMPANA DE GRACIA del vinent divendres estarà dedicat a la commemoració del Tercer Aniversari de la PROCLAMACIO DE LA REPUBLICA

Constarà de **16** planes, amb abundor de gravats al·lusius i fotografies inèdites de la data gloriosa del

14 D'ABRIL DEL 1931

Hi col·laboraran les més prestigioses personalitats del republicanisme català

Valdrà, només, **25** cèntims

Aquella caritat cristiana

El diputat de dretes Fernández Ruano s'exclamava a les Corts perquè —deia— «en dos mesos no s'ha fet ni una sola detenció a Màlaga!»

Això, que hauria d'ésser motiu de general alegria, resulta per als nostres reaccionaris un motiu de pena profunda. Ells veuen el món a tall de carcellers; només reixes i guàrdia civil per a resoldre els conflictes.

Això ja es feia en temps de la monarquia. Quan hi havia una vaga, el governador telegrafiava de seguida: «Manden guardia civil» (ells en deien benemerita), i quedava molt satisfet. Es veu, però, que ara que Lerroux encara no segueix prou els mètodes dels monàrquics, perquè a les cavernes mantenen encara l'esma de remugar.